

I apareixen els primers indicis
del suburbi de ciutat ...

Apunt, de J. Colomer Martí

DEL CAMP I DE LA CIUTAT

A JOSEP M.^A RUERA

Això que anem a dir i que ho hem anat observant any darrera any, i cada vegada més clarament, tal volta s'hagi dit i repetit moltes vegades; però com aquesta observació ha anat tan íntimament lligada en la nostra vida simultànea de la ciutat i del camp i ens afecta tan de prop, avui que LA GRALLA dedica un extraordinari a la comarca, ens sembla adient de parlar-ne...

S'ha parlat moltes vegades de les passions de la gent del camp i de la gent de ciutat i gairebé totes les vegades s'ha estat en desacord en apreuar i judicar favorablement o pejorativament unes i altres. A nosaltres, ens sembla que és una equivocació volguer negar o condemnar en bloc qualsevolga de les dues. La novel·lista i la dramàtica catalanes, per exemple, si són massa unilaterals és per haver estat inspirades gairebé sempre del camp, el secret del qual no ha estat pas, com han dit alguns crítics, per l'avantatge del colorit o per la importància de la comarca catalana, sinó que la major part es deu, precisament, perquè ha estat la comarca que ha donat major contingent de novel·listes i dramaturgs.

En dir això, nosaltres no volem pas negar que la gent del camp no sigui gent de passions: tot el contrari. El que ens sembla, però, és que aquestes passions les més de les vegades estan en un estat somnolent, adormides per la sensació de repòs del paisatge que les emmarca.

La ciutat i el camp ofereixen dos aspectes psicològics de l'individu llur ben determinats en molts climes i en certa ma-

nera ja incorporats a la novel·la moderna. I si, per exemple, Julià Sorel o Adolf, són dos tipus essencialment francesos,—i precisant més, del segle de les inquietuds caòtiques,—Raskólnikov, és un tipus específicament de ciutat, com el Joan del «Cercle Màgic» es psicològicament un tipus del camp. I nosaltres no sabriem pas trobar altra manera de definir-los que per mitjà de purs reflexes (del camp o de la ciutat). Es a dir, les passions en estat *natural*, gairebé fisiològiques, instintives, com una continuació del mateix paisatge, i les *elaborades* i conduïdes,—adulterades o no—més conscients de la seva existència, més complicades i potser més intenses de vida interior, per raó d'una super-vitalitat.

S'ha dit que l'individu és un producte de la societat en què viu i en conseqüència rep la influència—encara que només sigui externa—del cercle que l'envolta. I heus-ací una observació que hem remarcat fàcilment moltes vegades,—i segurament no som nosaltres sols—en desplaçar-nos del camp a la ciutat: que àdhuc hem trobat acusada aquesta diferència que anotàvem més amunt, en les maneres de la gent i en llurs expressions fisonòmiques. De la mateixa manera que s'anava allunyant dels nostres ulls el paisatge serè i encalmat del camp i apareixien els primers indicis del suburbi de ciutat, desapareixien automàticament aquells rostres asserenats, una mica inexpressius, saturats de calma i de llum, i començàvem entreveure aquells esguards torturats, profundament interiors i que denotaven, a la llarga, aquella influència trepidant de la ciutat enervadora.

Preferències?... No sabriem pas què contestar... A vegades hem sentit una pruïja intensa, en aquells moments de crisi de l'adolescència (crisis que avui ens poden fer somriure) de sentir-nos emparats, acollits per la calma reposadora del camp. Però tot seguit ha tornat la nostàlgia; nostàlgia produïda més per l'actitud intel·lectual, que pel contacte amb el combat afeïrrissat de la vida.

La nostra aspiració màxima, avui com avui, és trobar aquella «perllongació reposadora» que ens trobava a mancar Ramon Vinyes: és a dir, trobar el *paisatge interior*.

FRANCESC SERRA

Así en los tiempos antiguos como en los modernos, los vallesanos han defendido siempre el partido más favorable a Cataluña; así los vemos en el siglo XV levantarse a favor del príncipe de Viana, al grito de «Visca D. Carles! Muyren los mal consellants!» Y cuando la reina Doña Juana Enríquez, la mala consejera de D. Juan II, madrastra del de Viana, se presenta en el Vallés, de paso para Barcelona, el 26 de mayo de 1461, y trata de detenerse en Tarrasa para comer, vé cerrársele las puertas de la villa, oye las campanas tocando a somatén, quiere refugiarse en Caldas, pero se vé obligada a huir, arrojada ignominiosamente del Vallés, a los gritos de «Muyra la mala mare!»

JOAQUIM SALARICH i VERDAGUER